

1919. Det har nemlig, synes jeg, nogen Betydning; hvad der dér enstemmigt blev vedtaget. Paa dette Møde udtaltes for det første en Tilslutning til Hovedprincipperne i de Lovforslag, som er forelagte af Regeringen, og for det andet et stærkt Ønske om, at Byggelaanene ikke blev for smaa. Dette blev særlig fremhævet af et Medlem, der hørte til Partiet Venstre, og det blev paaagt os, som er Lovgivere, meget stærkt at arbejde for, at Byggelaanene ikke blev for smaa, saaledes at man ogsaa kunde faa Lejlighed til at oprette Husmandsbrug i Thisted Amt, blev der sagt. For det tredje krævede man, at disse Lovforslag blev gennemført i denne Samling, og for det fjerde krævede man Gennemførelse af en Grundskyld efter Princippet: lige Skat paa lige Jord. Jeg vil derfor sige, at det er mit Haab, at det høje Landsting vil tage Hensyn til det af de organiserede danske Husmænd rejste Krav om de forelagte Forslags Gennemførelse i denne Samling, og yderligere er det mit Haab, at Regeringen vil tage Hensyn til det sidste Punkt, vedrørende Skattespørgsmaalet, ved snarest muligt at fremsætte et Forslag i den Retning. Jeg er vel vidende om, at dette Spørgsmaal ikke løses efter en Lineal, som Statsministeren udtalte ved Lovforslagets Forelæggelse i Folketinget, men jeg tror dog, at Vanskelighederne ikke er større, end at de kan overvindes, og Vanskelighederne er, som jeg sagde i Gaar, til for at overvindes. Jeg venter derfor, at Rigsdagen i en ikke alt for fjern Fremtid kommer til at beskæftige sig med det Spørgsmaal, fordi det efter min Mening er langt det betydningsfuldste Spørgsmaal i det lange Løb.

Med disse Bemærkninger kan jeg anbefale det foreliggende Forslag til velvillig og hurtigt Behandling, og jeg tror her at kunne tale baade paa mit Partis og paa de organiserede danske Husmænds Vegne. Maa jeg yderligere føje en Bemærkning til i Anledning af en Udtalelse af det konservative Folkepartis Ordfører (Døcker), en Udtalelse, som gik ud paa, at det var, som om vi fra vor Side skulde mene, at dersom man fik disse Lovforslag gennemført, saa vilde der blive paradisiske Tilstande ude paa Landet for de vordende Landbrugere. Nej, det tror vi slet ikke, men vi tror, at det er et betydningsfuldt Skridt i den rigtige Retning, og dersom man kan naa at faa disse Lovforslag gennemført, tror jeg absolut, at vi derved i nogen Maade vil afhjælpe den store Arbejdsløshed og være med til at højne Moralen i Befolkningen.

Poul Christensen: Det er de Udtalelser, der faldt fra den anden Side af Salen, der giver mig Anledning til at gøre et Par Bemærkninger.

Det er med Beklagelse, at jeg ser Ordføreren for Venstre (Gregersen) tage den Stilling, som han indtager her. Villien til at gøre det gode synes han at have, men at udføre det formaar han ikke. Det konservative Parti er jo, selv om Skiltet er et andet, det samme som det gamle Højre, og overfor det har jeg hverken Bebrejdelser eller Beklagelser, thi dets Standpunkt falder sammen med det Standpunkt, som Partiet har indtaget i Fortiden. Men hvad Partiet Venstre angaar, har Stillingen været en ganske anden. Det Forslag, som foreligger her til Behandling, og hvis inderste Kærne er Forslaget om Ekspropriation, havde jeg ventet om den anden Modtagelse hos Partiet Venstre. I det foreliggende Lovforslag er der truffet alle Forsigtighedsforholdsregler, saa det forekommer mig, man kan sige, at ingen vil blive gaaet for nær. Naar man ser paa de Betingelser, der stilles: Jordskylden 75 000, 150 Tdr. Lands Størrelse, Ekspropriationen maa ikke være skadelig for Ejendommens Drift, og der maa ikke skabes noget Misforhold mellem Jorden og Bygningerne, og paa den Procentdel, som nævnes i sidste Stykke af § 4, for, hvad der maa eksproprieres, da forekommer det mig, at alle Forsigtighedsregler er tagne her, saaledes at man i Virkeligheden ingen træder for nær. Jeg beklager da, at Partiet Venstre ikke kan gaa med dertil, thi det forekommer mig, at Partiet her gaar baglæns i Forhold til dets Fortid og baglæns i Forhold til den Udvikling, der i Øjeblikket foregaar saavel her i Landet som i andre Lande. Det er nu mange Aar siden, vi forhandlede om Lovforslaget om Tilvejebringelse af Jordlodder for Landarbejdere. Ogsaa den Gang var der Kamp, og denne Kamp var til Tider ret skarp. Den delte ogsaa det Parti, Venstrereformpartiet, af hvilket jeg den Gang var Medlem, ret kraftigt, omtrent midt over. Jeg har fra den Tid mange gode Minder om adskillige af de Venstremænd, der endnu har Sæde i et af Rigsdagens Ting, og det ærede 8de Medlem for 5te Kreds (Harald Jensen) var en udmærket Forbunds-fælle og Medkæmper den Gang. Men den Gang havde Venstre, i alt Fald en stor Del af Venstre, en anden Opfattelse med Hensyn til Ekspropriation. Jeg var den Gang Ordfører for Mindretallet og stillede sammen med bl. a. Folketingsmand Thomas Larsen og Folketingets nuværende udmærkede For-